

Sygn. akt II KK 579/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)
SSN Jerzy Grubba
SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

Protokolant Klaudia Binienda

po rozpoznaniu w Izbie Karnej,
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w dnia 13 grudnia 2021 r.
w sprawie **G. S.** w przedmiocie wydania wyroku łącznego,
kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na korzyść skazanego,
od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w T.,
z dnia 11 grudnia 2018 r., sygn. akt II K (...)

- 1. uchyla zaskarżony wyrok łączny i na podstawie art. 572 k.p.k. umarza postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego;**
- 2. obciąża Skarb Państwa kosztami postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w T. wydał w dniu 11 grudnia 2018 r. w sprawie o sygn. akt II K (...), wyrok łączny.

Przyjmując, że G. S. był skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w S. z dnia 17 czerwca 2002 r., sygn. akt II K (...), za czyn z art. 278 § 3 k.k., za który na podstawie art. 278 § 3 k.k. orzeczono karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym w P. w S., kara została wykonana w całości,

2. Sądu Rejonowego w S. z dnia 14 lutego 2005 r., sygn. akt II K (...), za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 279 § 1 k.k., na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat oraz grzywnę w ilości 50 stawek dziennych przy określeniu wysokości stawki dziennej na kwotę 10 złotych; postanowieniem z dnia 31 marca 2006 r. Sąd Rejonowy w S., sygn. akt II Ko (...), zarządził wykonanie kary pozbawienia wolności, którą skazany odbył w okresie od 10 maja 2005 r. do 10 listopada 2007 r.,

3. Sądu Rejonowego w S. z dnia 26 kwietnia 2005 r., sygn. akt II K (...), za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k., za który orzeczono karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat oraz 80 stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł; postanowieniem z dnia 31 marca 2006 r. Sąd Rejonowy w S., sygn. akt II Ko (...), zarządził wykonanie kary pozbawienia wolności w wymiarze roku i 2 miesięcy, którą skazany odbył w okresie od 10 listopada 2007 r. do 10 stycznia 2009 r.,

4. Sądu Rejonowego w S. z dnia 19 grudnia 2005 r., sygn. akt II K (...), za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, za który orzeczono karę 12 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym w P. Sp. z o.o. w S.; postanowieniem z dnia 18 stycznia 2018 r., sygn. akt II Ko (...), Sąd Rejonowy w T. zarządził wobec skazanego G. S. wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze 72 dni za

powyższą karę, którą skazany miał odbywać w okresie od 18 stycznia 2020 r. do 30 marca 2020 r.,

5. Sądu Rejonowego w S. z dnia 13 grudnia 2005 r., sygn. akt II K (...), za czyny wyczerpujące dyspozycję art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k., art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. i art. 279 § 1 k.k., za które na podstawie art. 279 § 1 k.k. i art. 91 § 1 k.k. oraz 33 § 2 k.k. orzeczono karę roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz 120 stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł, na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczono skazanemu na poczet orzeczonej kary okres tymczasowego aresztowania od 15 maja 2005 r. do 13 grudnia 2005 r.; skazany odbył karę w okresie od 10 maja 2006 r. do 12 czerwca 2007 r.,

6. Sądu Rejonowego w S. z dnia 28 marca 2006 r., sygn. akt II K (...), za czyny wyczerpujące dyspozycję art. 279 § 1 k.k., za które na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. orzeczono karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz 130 stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych; postanowieniem z dnia 29 września 2006 r., sygn. akt II Ko (...), Sąd Rejonowy w S. zarządził wobec skazanego G. S. wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze 65 dni za karę 130 stawek dziennych grzywny; skazany odbył karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności w okresie od 11 sierpnia 2007 r. do 11 października 2008 r., natomiast karę zastępczą 65 dni w okresie od 11 października 2008 r. do 15 grudnia 2008 r.,

7. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w S. z dnia 8 sierpnia 2006 r., sygn. akt II K (...), którym połączono kary orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 14 lutego 2005 r., sygn. akt II K (...) oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 26 kwietnia 2005 r., sygn. akt II K (...), i na podstawie art. 85 k.k. oraz art. 86 § 1 i 2 k.k. orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wysokości 80 stawek dziennych, określając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych, skazany odbył karę łączną pozbawienia wolności w okresie od 15 grudnia 2008 r. do 7 lipca 2010 r.,

8. Sądu Rejonowego w S. z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. akt II K (...), za czyny wyczerpujące dyspozycję art. 157 § 1 k.k., za które na podstawie art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. orzeczono karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat; postanowieniem z dnia 15 listopada 2013 r. Sądu Rejonowego w S., sygn. akt II Ko (...), zmienionym postanowieniem z dnia 21 stycznia 2014 r. Sądu Okręgowego w S., sygn. akt II Kzw (...), zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności w wymiarze 8 miesięcy pozbawienia wolności, skazany odbył karę pozbawienia wolności w okresie od 14 kwietnia 2014 r. do 13 grudnia 2014 r.,

9. Sądu Rejonowego w S. z dnia 24 czerwca 2013 r., sygn. akt II K (...), za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 262 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który na podstawie art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. orzeczono karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 279 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. orzeczono karę roku pozbawienia wolności oraz karę 80 stawek dziennych grzywny, określając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych; na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczono karę łączną roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat, na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczono skazanemu na poczet orzeczonej kary grzywny okres zatrzymania w dniu 04 lutego 2012 r. przyjmując, iż jest on równoważny 2 stawkom dziennym grzywny; postanowieniem z dnia 14 grudnia 2017 r. Sąd Rejonowy w T. , sygn. akt II Ko (...), zarządził wykonanie kary pozbawienia wolności w wymiarze roku, którą skazany miał odbywać w okresie od 18 stycznia 2019 r. do 18 stycznia 2020 r.,

10. Sądu Rejonowego w P. z dnia 3 lipca 2017 r., sygn. akt II K (...), za czyn popełniony w dniu 22 grudnia 2015 r., wyczerpujący dyspozycję art. 297 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. orzeczono karę roku

pozbawienia wolności; skazany odbywał karę pozbawienia wolności w okresie od 18 stycznia 2018 r. do 18 stycznia 2019 r.,

11. Sądu Rejonowego w T. z dnia 27 marca 2018 r., sygn. akt II K (...), za czyny popełnione w dniu 5 czerwca 2017 r., w tym: wyczerpujący dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który na podstawie art. 278 § 1 k.k. orzeczono karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, wyczerpujący dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który na podstawie art. 278 § 1 k.k. orzeczono karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, oraz za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który orzeczono karę 5 miesięcy pozbawienia wolności; na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczono karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczono skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 7 czerwca 2017 r. od godz. 11.20 do godz. 14.35, oraz od dnia 17 czerwca 2017 r. godz. 15.50 do dnia 18 czerwca 2017 r. godz. 12.00; skazany miał odbywać karę w okresie od 30 marca 2020 roku do 23 listopada 2020 roku,

Sąd Rejonowy w T. orzekł:

1. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 87 § 1 k.k. z wyroków opisanych w punktach IV, IX, X i XI za opisane w nich czyny wymierzył skazanemu G. S. karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności;

2. wyroki opisane w punktach IV, IX, X i XI uznał za pochłonięte niniejszym wyrokiem łącznym w częściach dotyczących orzeczonych kar pozbawienia wolności i ograniczenia wolności, zaś w pozostałym zakresie wyroki te podlegają odrębnemu wykonaniu,

3. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu G. S.: okres odbywania kary pozbawiania wolności w sprawie Sądu Rejonowego w P., sygn. akt II K (...), okres zatrzymania w dniu 04 lutego 2012 r. w sprawie Sądu Rejonowego w S., sygn. akt II K (...), oraz okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniu 7 czerwca 2017 r. od godz. 11.20 do godz. 14.35, oraz od dnia 17 czerwca 2017 r. godz. 15.50 do

dnia 18 czerwca 2017 r. godz. 12.00, w sprawie Sądu Rejonowego w T., sygn. akt II K (...),

4. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w zakresie skazań opisanych w pkt. I, II, III, V, VI, VII i VIII niniejszego wyroku,

5. zwolnił skazanego G. S. od kosztów sądowych związanych z wydaniem wyroku łącznego, którymi obciążył Skarb Państwa.

Wyrok łączny nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 19 grudnia 2018 r.

Kasację od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w T. z dnia 11 grudnia 2018 r., sygn. akt II K (...), wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżając go w całości na korzyść skazanego G. S., zarzucił:

„rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, tj. art. 366 § 1 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k., polegające na zaniechaniu uwzględnienia i wyjaśnienia przez Sąd meriti wynikających z materiału dowodowego istotnych okoliczności, dotyczących przebiegu postępowania wykonawczego, prowadzonego wobec skazanego G. S. w sprawie Sądu Rejonowego w S. o sygn. akt II K (...), w tym zwłaszcza poprzez nieuwzględnienie daty determinującej upływ terminu do zarządzenia wykonania orzeczonej w tej sprawie warunkowo zawieszonych kary pozbawienia wolności oraz niedopuszczenie dowodu z akt Sądu Rejonowego w T. o sygn. II Ko (...), dotyczących zarządzenia, na mocy postanowienia z dnia 14 grudnia 2017 r., wykonania tejże warunkowo zawieszonych kary łącznej roku pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w S. o sygn. akt II K (...), utrzymanego w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w P. z dnia 21 lutego 2018 r. o sygn. akt IV Kzw [...], uchylonym postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2018 r. o sygn. akt II KK 332/18, jako wydanym z rażąco obrazą art. 75 § 4 k.k., co skutkowało błędnym przyjęciem, iż orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 24 czerwca 2013 r. o sygn. II K (...) kara łączna roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat, w dacie wydania wyroku łącznego została prawidłowo

zarządzona i wprowadzona do wykonania i w następstwie czego doszło do rażącego naruszenia art. 85 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r., poprzez połączenie węzłem kary łącznej opisanej wyżej kary, mimo iż w dniu 2 stycznia 2018 r. upłynął okres próby i następnych 6 miesięcy, umożliwiające zarządzenie jej wykonania, a tym samym kara ta nie podlegała łączeniu oraz do orzeczenia wobec skazanego G. S. kary łącznej w wymiarze przekraczającym jej dopuszczalny rozmiar”.

Prokurator Generalny, podnosząc taki zarzut, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w T. i umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego na podstawie art. 572 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna w stopniu oczywistym i dlatego podlegała uwzględnieniu na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Słusznie podnosi w kasacji skarżący, że wyrok łączny Sądu Rejonowego w T. z dnia 11 grudnia 2018 r, sygn. akt II K (...), został wydany z rażącym naruszeniem art. 85 § 2 k.k. (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r.) na skutek zaniechania - z obrazą art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. - dokonania ustaleń i sprawdzenia istotnych okoliczności faktycznych niezbędnych dla prawidłowego ustalenia kształtu skazania objętego następnie karą łączną. Sąd ten uznał bowiem, że wyrok Sądu Rejonowego w S. z dnia 24 czerwca 2013 r., sygn. II K (...) (pkt IX części wstępnej wyroku łącznego) spełnia warunki do objęcia go wyrokiem łącznym wraz z karami orzeczonymi wyrokami: Sądu Rejonowego w S. z dnia 19 grudnia 2005 r. o sygn. akt II K (...) (pkt IV), Sądu Rejonowego w P. z dnia 3 lipca 2017 r. o sygn. akt II K (...) (pkt X) oraz Sądu Rejonowego w T. z dnia 27 marca 2018 r. o sygn. akt II K (...) (pkt XI części wstępnej wyroku) i wymierzył skazanemu G. S. w punkcie 1. wyroku łącznego z dnia 11 grudnia 2018 r. karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Natomiast dokładna analiza akt sprawy Sądu Rejonowego w S. o sygn. II K (...) jednoznacznie wskazuje, że wskutek postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2018 r., sygn. II KK 332/18, nie doszło do skutecznego zarządzenia wykonania kary roku pozbawienia wolności orzeczonej w tej sprawie, a w dniu 2

stycznia 2018 r. upłynął ostateczny termin, w którym mogło dojść w myśl art. 75 § 4 k.k. do zarządzenia wykonania tej kary. Wydając wyrok łączny w dniu 11 grudnia 2018 r. i łącząc karę orzeczoną w sprawie II K (...), która nie podlegała łączeniu, z karami orzeczonymi w pozostałych trzech wyrokach wskazanych powyżej, Sąd Rejonowy w T. rażąco naruszył art. 85 § 2 k.k.

Zaistniałe w sprawie uchybienie ma niewątpliwie rażący charakter i oczywisty wpływ na treść orzeczenia, które pogorszyło sytuację prawną skazanego G. S., gdyż doprowadziło do błędnego połączenia jego skazań i wymierzenia kary łącznej przekraczającej jej dopuszczalny wymiar.

Należy jednak zauważyć, że jak wynika z pism C. z dnia 26 października 2021 r. oraz z dnia 16 listopada 2021 r., które dołączone zostały przez skarżącego wraz z kasacją do akt sprawy, kara łączna orzeczona zaskarżonym wyrokiem łącznym nie była wykonywana przez skazanego, natomiast G. S. odbył poszczególne jednostkowe kary pozbawienia wolności, orzeczone pozostałymi wyrokami objętymi niniejszym wyrokiem łącznym.

Wobec wykazanej powyżej rażącej obrazy art. 85 § 2 k.k., do której doszło w sprawie, zaszła konieczność uchylenia zaskarżonego kasacją orzeczenia, jednakże mając na uwadze brak możliwości, wobec wykonania kar pozbawienia wolności, ponownego wydania wyroku łącznego, Sąd Najwyższy na mocy art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w tym przedmiocie, a kosztami postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego obciążył Skarb Państwa.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak we wstępie.